

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **A. K.**, zast. Mgr. Janem Lipavským, advokátem se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalovanému: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 21. 2. 2023, č. j. 36 A 1/2023-45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud obdržel kasační stížnost žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti v záhlaví označenému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 12. 2022, č. j. CPR-39734-3/ČJ-2022-930310-V234, a č. j. CPR-39734-4/ČJ-2022-930310-V234 ve věci správního vyhoštění stěžovatele; současně s tím krajský soud odmítl návrh stěžovatele na zkrácení doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie.

[2] Správní orgány rozhodly o správním vyhoštění stěžovatele podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 a 9 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť stěžovatel pobýval na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn (bod 4), a opakovaně porušoval právní předpis, přičemž vydání rozhodnutí o správním vyhoštění bylo přiměřené porušení zákonem stanovené povinnosti (bod 9). Současně s tím stanovily dobu, po kterou nelze stěžovateli umožnit vstup na území členských států EU, na 3 roky. Správní orgán I. stupně také ve výroku rozhodnutí o správním vyhoštění uvedl, že podle § 120a zákona o pobytu cizinců se na stěžovatele vztahují důvody znemožňující vycestování, dobu k vycestování proto nestanovil.

[3] V podané žalobě stěžovatel namítal, že v daném případě nebyly dány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Stěžovatel totiž splnil svou povinnost vycestovat z území České republiky na základě vydaných výjezdních příkazů – v dubnu 2022 odjel do Polska, kde pracoval. A pokud správní orgány tvrdí opak, měly svá tvrzení prokázat, případně stěžovatele vyzvat k jejich doložení. Dále stěžovatel namítal, že správní orgány nepostupovaly v souladu s obecnými zásadami správního řízení, zejm. s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a v něm zakotvenou zásadou materiální pravdy. V další části pak namítal nepřiměřenost doby, po kterou mu není umožněno vstoupit na území

členských států Evropské unie. Uvedl, že správní vyhoštění je vždy zásahem do soukromého či rodinného života cizince, proto je v každém případě nutné hodnotit proporcionalitu tohoto zákazu; k tomu odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, č. j. 10 Ca 330/2006-89, a nálezn Ústavního soudu ze dne 22. 10. 1998, sp. zn. III. ÚS 153/97. Vyjádřil přesvědčení, že správní vyhoštění představuje sankci trestní povahy, která musí být přiměřená. Proto požadoval, aby soud s odkazem na § 78 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), upustil od uložení tohoto trestu, případně jej snížil.

[4] Krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem žalobu stěžovatele zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s., neboť správní orgány postupovaly v souladu s předpisy. Krajský soud zdůraznil dva důvody, na základě kterých bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění – a sice (i) neoprávněný pobyt na území České republiky minimálně dne 27. 8. 2022, kdy byla provedena pobytová kontrola, a (ii) opakované porušení právního předpisu. Stěžovatel přitom nezpochybnil ani jeden z těchto důvodů – ve vztahu k neoprávněnému pobytu sice namítal, že v dubnu 2022 odjel do Polska za prací, zcela však pominul, že v den provedení pobytové kontroly (27. 8. 2022) se na území nacházel neoprávněně (platnost druhého výjezdního příkazu uplynula 9. 7. 2022). Opakované porušení právních předpisů stěžovatel nerozporoval vůbec. K délce doby, po kterou nelze umožnit vstup na území, krajský soud uvedl, že vymezení této doby se děje ve sféře správního uvážení, které lze podrobit soudnímu přezkumu pouze potud, překročí-li správní orgán zákonem stanovené meze nebo volné uvážení zneužije, což se v daném případě nestalo. Ke zcela obecné námitce o nepřiměřeném zásahu do soukromého a rodinného života krajský soud uvedl, že k přímému zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele nedochází, neboť je dána překážka vycestování. Krajský soud také zdůraznil, že v daném případě nešlo o správní trestání, soud proto nemohl využít možnosti zakotvené v § 78 odst. 2 s. ř. s., jak navrhoval stěžovatel. Výslovně učiněný návrh na zkrácení doby, po kterou nelze stěžovateli umožnit vstup na území členských států EU, proto odmítl.

[5] Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel kasační stížností, ve které zopakoval předchozí průběh řízení a své dřívější námitky. Stěžovatel doslovně citoval pasáže z podané žaloby, přičemž po vymezení předchozího průběhu řízení uvedl následující odstavec:

„Žalobce namítá, že žalovaný v předchozím řízení porušil § 3 SŘ, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, a to v návaznosti na příslušná ustanovení zákona č. 325/1999 Sb., neboť žalobce splňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Vzhledem ke skutečnosti, že krajský soud následně jiné důkazy neprovedl, má žalobce za to, že předmětnou vadou trpí také rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích.“

[6] Další obsah kasační stížnosti se doslovně shoduje s podanou žalobou, stěžovatel pouze do textu kasační stížnosti doplnil několik vět na adresu krajského soudu (příkladmo lze uvést následující: „Žalobce má za to, že žalovaná a krajský soud rozhodovali na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.“; „Uvedený postup a závěry pak aproboval i krajský soud.“; „Toto nenapravil následně ani krajský soud.“)

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil přípustnost kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

[8] Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby byla kasační stížnost způsobilá k věcnému projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat

pokračování

právě rozhodnutí krajského soudu. V žádném případě pak nepostačuje, aby kasační stížnost toliko doslovně opakovala žalobní námitky.

[9] Nejvyšší správní soud opakovaně ve svých rozhodnutích zdůrazňuje, že v kasačním řízení je stanoveno povinné zastoupení advokátem především proto, aby kasační stížnosti byly sepsány právním profesionálem a byly argumentačně na úrovni. Toto povinné zastoupení se nemůže vyčerpat tím, že advokát provede v textu žaloby „kosmetické změny a označí ji za kasační stížnost“; shodně srov. usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS. V takovém případě by se právě uvedené povinné zastoupení stalo pouhou formalitou. To však nebyl úmysl zákonodárce, který povinné zastoupení v řízení o kasační stížnosti zakotvil do s. ř. s. Smyslem této podmínky bylo umožnit v kasačním řízení pokud možno kvalifikovanou polemiku s argumentací krajského soudu. „Tato polemika může být méně nebo více zdařilá; vždy však musí být z textu kasační stížnosti patrná alespoň nějaká snaha o to, reagovat na konkrétní závěry krajského soudu, zdůraznit přílehlavou judikaturu a přesvědčivě prezentovat ty žalobní argumenty, které žalobce pokládá za nejpádnější;“ viz bod [8] uvedeného usnesení NSS č. j. 10 As 181/2019-63.

[10] Pro účely nyní posuzované kasační stížnosti je nutno zdůraznit, že krajský soud se neomezil na pouhé převzetí argumentace žalovaného. Naopak: obsahem podané žaloby se zabýval a všechny v ní uvedené námitky v odůvodnění rozsudku vypořádal. Na argumentaci krajského soudu však stěžovatel reagoval tak, že text podané žaloby fakticky zkopíroval, vložil do jejího úvodu nový odstavec, v němž nadto odkázal na zákon o azylu (č. 325/1999 Sb.), ačkoli se v případě stěžovatele vůbec o udělení azylu, resp. mezinárodní ochrany nejednalo. Následně se text kasační stížnosti doslovně shoduje s obsahem žalobní argumentace, do níž stěžovatel na několika místech vložil pouze pár nových vět, v níž vyjadřoval prostý nesouhlas s postupem krajského soudu.

[11] Shoda textu kasační stížnosti s textem žaloby není natolik nevýznamná, že by bylo namístě přezkoumat závěry krajského soudu – „jako to někdy dělají krajské soudy ve vztahu ke správním rozhodnutím, když dostanou k projednání neumělou laickou žalobu. K tomuto postupu vede krajské soudy snaha vyjít vstříc právně nevzdělaným žalobcům a nepřipravit je o přístup k soudu jen proto, že si nemohli nebo neuměli najít odborníka, který by jim žalobu sepsal lépe;“ bod [11] usnesení NSS č. j. 10 As 181/2019-63. Pro takový postup není v projednávání věci důvod – naopak by byl v rozporu s podstatou povinného zastoupení v řízení o kasační stížnosti. Soud by neměl klást nepřiměřeně přísné požadavky na právní laiky, měl by však vyžadovat odpovídající úroveň právní argumentace v případě, že účastníci jsou zastoupeni advokátem. Takovýto přístup je v rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu opakovaně potvrzován – viz např. usnesení NSS ze dne 4. 5. 2023, č. j. 3 Azs 74/2022-31; ze dne 19. 6. 2023, č. j. 7 Afs 42/2022-23; ze dne 28. 6. 2023, č. j. 4 Azs 158/2022-29; nebo ze dne 10. 11. 2022, č. j. 5 As 292/2022-13.

[12] Nejvyšší správní soud proto shrnuje a uzavírá, že kasační stížnost neobsahuje žádné skutečné kasační důvody. Podání stěžovatele je takto pouze formálně označeno, fakticky však představuje kopii žaloby, doplněnou o několik vět – ani ty však neobsahují žádnou nosnou námitku, která by kvalifikovaným způsobem polemizovala se závěry krajského soudu. Taková kasační stížnost je nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), neboť se opírá jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s.

[13] V takovém případě není namístě vyzývat stěžovatele k odstranění vad. Ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s. upravující postup při odstraňování vad slouží soudu k tomu, aby zajistil doplnění kasačních důvodů u těch kasačních stížností, které jsou podány jako blanketní, tj. neobsahují vůbec žádnou argumentaci. O takový případ v posuzovaném případě nešlo.

Nejvyšší správní soud proto podanou kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) a § 120 s. ř. s. jako nepřipustnou.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 9. října 2023

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu